



Rabelsus

François Rabelais

Viața nemaipomenită a marelui

GARGANTUA

tatăl lui Pantagruel

&

Uimitoarea viață a lui

PANTAGRUEL

feciorul uriașului Gargantua

tălmăcite și repovestite pentru copii de
ILEANA și ROMULUS VULPESCU

cu o ilustrație de
GUSTAV DORÉ

CORINT
BOOKS



Vița
nemaipomenită
a
marelui
GARGANTUA
tatăl
lui
Pantagruel



Cititorilor

Prieteni cititori, citindu-mi cartea,
Lăsați orice gând rău ce v-ar da ghes
Și supărarea nu vă fie partea
Căci stricăciuni într-însa n-am cules.
Desăvârșită nu-i, bine-nțeleș,
Și-o să-nvățați cel mult, a râde-n lege.
Alt țel nu-și poate inima-mi alege
Vădind ce griji prind să vă necăjească:
Eu numai despre răs scriu, se-nțelege,
Căci răs-u-i partea omului firească.

Trăiți voioși!



În timp ce disecă societatea, Rabelais își scrie cartea.



*Uimitoarea
viață
a
lui
PANTAGRUEL
feciorul
uriașului
Gargantua*





CUVÂNT-ÎNAINTE AL SCRITORULUI

Preailuștri și preaviteji campioni, gentilomi și alții, care bucuror vă treceți vremea cu plăcute și cu alese îndeletniciri și petreceri, ați văzut, citit și învățat odinioară *Marile și neprețuitele cronici ale marelui uriaș Gargantua*¹ și, ca niște adevărați dreptcredincioși, le-ați dat crezare precum *Bibliei* și *Sfintei Evanghelii* și, uneori, neavând ce mai sporovăi cu doamnele și cu domnișoarele, le-ați povestit aceste minunate istorii, ceea ce vă face demni de toată lauda și de veșnică amintire.

Dorința mea ar fi fost ca tot omul să-și lase îndeletnicirile baltă, să nu se mai sinchisească de meseria și de treburile proprii și să se ocupe numai cu învățarea acestor cronici pe dinafară, astfel ca – dacă cine știe prin ce întâmplare arta tiparului ar înceta sau cărțile ar pieri toate deodată – fiecare să fie în stare, pe viitor, să-și învețe copiii, să le treacă urmașilor, din mână-n mână, ca să zic așa, asemeni unei tainice științe; căci de pe urma acestora se pot culege mult mai multe roade, decât își închipuie o droaie de răpănoși fudui, care nu se pricepe la asemenea mărunte înveseliri, nici atâtica.

Am cunoscut mulțime de înalți și puternici seniori care, când mergeau la vânătoare de sălbăticiuni mari sau de rațe, de li

¹ *Marile și neprețuitele cronici ale marelui și enormului uriaș Gargantua* – cuprinzând genealogia lui, mărimea și puterea trupului său. Asemeni uimitoarele fapte de arme ce le săvârși pentru regele Artus, cum veți vedea numaidecât. *Tipărite de curând. 1532.* Celebră cărțuție populară anonimă, reeditată la Lyon, în 1532, cu prilejul iarmarocului de vară. *P.*

se-ntâmplă să nu lovească vânatul sau șoimul dresat să nu se năpustească asupra păsării, mâhniți tare – lesne vă dați seama de ce – pentru a nu se lăsa pradă și mai mult amărăciunii, se mângâiau pornind să-și amintească și să povestească neprețuitele isprăvi ale numitului Gargantua.

Mai sunt alții pe lume (și nu vă spun fleacuri), care, fiind chinuți din cale-afară de dureri de dinți, după ce și-au cheltuit, fără folos, toată averea cu doctorii, n-au găsit altă cataplasma mai iute-vindecătoare decât pomenitele *Cronici* așezate între două prosoape fierbinți, puse pe locul cu durerea, presărând pe deasupra și oleacă de prafuri de bilibus.

Ce să mai zic de bieții gutoși și de ciupiții de vărsat? O, de câte ori nu i-am văzut, unși cu alifii, cu obrazul unsuros de pomezi de leac, precum o clanță de bucătărie, clănțanind din dinți și clămpănind ca o orgă sau ca un clavecin la care cântă cineva, gâfâind cu gura-mbăloșată, ca a mistrețului încolțit de dulăi! Și ce făceau dumnealor în asemenea împrejurare? N-aveau altă mângâiere decât s-asculte citindu-li-se câteva pagini din sus-zisa carte. Și i-am auzit pe unii dintre ei pomenind de mii de buți de draci sluți, dacă nu simțeau când se aflau în sudorile suferinții o ușurare mai acătării la citirea cărții.

Puțin lucru vi se pare asta? Aflați-mi o carte, în orice limbă, despre orice știință, care să aibă asemenea virtuți, merite și prerogative, și vă dau un cârnăcior proaspăt. Nu, domnilor, nu există. E fără pereche, fără seamăn; până-n pânzele albe susțin morțiș că este unică. Iar cei care-ar pretinde că nu este să fie socotiți înșelători, potlogari, scornitori, farisei. E drept că mai sunt unele cărți de soi bun care au anume însușiri oculte: *Uscă-Dușcă*¹, *Orlando furioso*²,

¹ *Uscă-Dușcă*: titlul burlesc al unei lucrări de fantezie. Pomenită în prefețele lui R. la *G.* și *P.*

² *Orlando furioso*: titlul celebrului poem eroi-comic al poetului italian Ludovico Ariosto (1474–1533), poem apărut în 1516.

*Robert Diavolul*¹, *Fierabras*², *Wilhelm fără frică*³, și altele. Dar nu se pot asemui cu cea despre care vorbim noi. Lumea a văzut prea bine marea putere și folosul numitei *Cronici a lui Gargantua*, care s-a vândut în două luni cât nu s-ar vinde *Biblia* nici în nouă ani.

Eu, smeritul vostru slujitor, voind a vă spori prilejurile de pretrecere, vă ofer acum o altă carte de-aceeași teapă, dacă nu și mai demnă de încredere chiar decât cealaltă. Să nu vă-nchipuiți cumva că bat câmpii și că vorbesc în dodii. Nu-s născut în asemenea zodii și nu mi s-a întâmplat niciodată să mint sau să sprijin ceva care să nu fie-adevărat.

Am să vă istorisesc îngrozitoarele fapte și isprăvi ale lui Pantagruel, pe care l-am slujit de la tinerețe pân' la bătrânețe, când, luându-mi rămas-bun de la el, am venit să-mi văd ținutul de baștină și să văd dacă mai trăiește careva din neamul meu. Totuși, înainte de-a încheia acest cuvânt înainte, să mă ia o mie de mii de legiuni de draci, cu trup, cu suflet, cu mațe și cu măruntaie, dacă mint o dată măcar în această istorie; cât despre voi, arde-v-ar focul sfântului Anton⁴, chinui-v-ar boala-rea⁵, trăsni-v-ar, pic-ni-v-ar

buba-neagră⁶, podidi-v-ar pântecarița, bātu-v-ar brânca
să vă bată, spuzi-v-ar boala pielea toată, mânca-v-ar leacurile
osul și umple-v-ar negeii dosul, ca Sodoma⁷ și ca

¹ *Robert Diavolul*: roman cavaleresc de aventuri, apărut în a doua jumătate a secolului al XIII-lea.

² *Fierabras*: primul roman cavaleresc tipărit în secolul al XV-lea (1478). *P.*

³ *Wilhelm fără frică*: roman cavaleresc din secolul al XV-lea, repovestire a unui cântec de gestă anterior. *P.*

⁴ *Focul sfântului Anton*: boală asemănătoare pelagrei, provocată de consumarea cerealelor stricate, dând o iritație roșie a pielii și dureri la mâini și la picioare.

⁵ *Boala-rea*: epilepsia.

⁶ *Buba-neagră*: boală de piele, dalac.

⁷ *Vezi Gomora*.

Gomora¹ să pieriți în foc, în pucioasă și-n hău,
de n-o să credeți cu tărie tot ce-am să vă
povestesc în *Cronica* de față!



¹ *Gomora*: Sodoma și Gomora, două vechi orașe biblice, nimicite de focul divin și înghițite de Marea Moartă.

CAPITOLUL ÎNTÂI

DESPRE VECHIMEA SPIȚEI MARELUI PANTAGRUEL

Având noi timp berechet, nu socot c-ar fi zadarnic să vă fac dar cunoscută sorgintea preabunului Pantagruel. Fiindcă, după câte văd, toți istoricii cumsecade au făcut astfel în cronicile lor, fie ei greci, latini, arabi sau barbari.

Se cuvine deci să însemnăm că, la începutul lumii (pe vremuri vreau să zic, acum mai bine de patruzeci de ori câte patruzeci de nopți, pentru a socoti ca vechii druizi¹), la puțin timp după ce Abel² a fost ucis de fratele său Cain³, pământul – îmbibat de sângele nevinovatu-lui – a fost într-un an anume nespus de bogat în roade și, mai ales, în moșmoane, și încă mari, căci din trei moșmoane umpleai o banișă.

În anul acela, s-au găsit calendele⁴ la greci, a căzut martie în post și jumătatea lui august în mai. În octombrie, mi se pare, sau în septembrie (dacă nu mă-nșel cumva, cu toate că tare mă feresc de-așa ceva), a venit la rând acea săptămână vestită în anale, care a fost numită săptămână cu trei joi, fiindcă trei au fost din pricina bisecțiilor neregulați: soarele a cărmît-o nițel la stînga, luna și-a schimbat cursul cu mai bine de cinci prăjini și s-a putut prea bine vedea mișcarea de trepidație din firmamentul stelelor fixe; atât de bine, încât Cloșca

¹ *Druizi*: preoți ai vechilor gali.

² *Abel*: personaj biblic, al doilea fiu al lui Adam și-al Evei, ucis de fratele său, Cain, care-l pismuia.

³ *Cain*: vezi *Abel*.

⁴ *Calende*: la romani, prima zi a lunii. În calendarul grecesc, prima zi a lunii n-avea un nume special, încât a spune „la calendele grecești” echivala cu a spune „la Paștele cailor” sau niciodată.

cu pui¹, părăsindu-și puii, s-a zburătăcit spre echinocțiu, iar steaua Spicului s-a scuturat de constelația Fecioarei², căzând în Cumpănă³. Aceste întâmplări sunt atât de înfricoșătoare și anevoie de priceput, încât nici astrologii nu se pot descurca în ele.

Aflați, deci, dar că lumea mânca bucuros moșmoane, căci erau frumoase la vedere și tare bune la gust. Asemeni lui Noe, omul lui Dumnezeu, căruia îi suntem atât de-ndatorați fiindcă ne-a sădit vița, din care se trage dulcea, plăcuta, minunata, prețioasa, înveselitoarea și cereasca licoare ce se cheamă vinaș, asemeni lui, prin urmare, care s-a-nșelat bându-l, căci îi era necunoscută marea putere și însușire a băuturii, femeile și bărbații din vremea aceea mâncau cu mare poftă acest fruct mare și frumos. Dar li s-au întâmplat tot felul de lucruri ciudate. Tuturor li s-a ivit pe corp câte-o umflătură din cale-afară de urâtă, dar nu în același loc fiecăruia.

Unora li se umfla pânțelele cât o bute. Și toți erau oameni de ispravă și tovarăși plăcuți. Din spița lor se trag sfântul Burtea și Marțea grasă.

Ceilalți se umflau pe la umeri și erau atât de cocoșați, că li se spunea *montiferi*, purtători de munte adică: îi puteți vedea prin lume; din ei se trage Esop⁴, ale cărui frumoase scrieri le-aveți în cărți.

La alții le creșteau picioarele, c-ai fi zis că-s cocostârci sau flamingi, sau oameni cocoțați pe picioaroange. Altor le sporea nasul atât de mult, că semăna a vrană de cazan de rachiu, și era pătat tot și lucea de buboie pe care se-nmulțeau și coceau coșurile, și era nasul garnisit, îmbobocit și tivit cu roșu. Așa cum ați văzut la călugărul Burdihan și la Picior-de-lemn, doctor din Angers. Din neamul acesta la

¹ *Cloșca cu pui*: grup de stele în constelația Taurului.

² *Fecioara*: constelație zodiacală din regiunea ecuatorială a cerului, în care se află soarele la echinocțiul de toamnă. Steaua cea mai strălucitoare a constelației se numește *Spica* sau *Spicul*.

³ *Cumpăna*: constelație zodiacală din regiunea australă.

⁴ *Esop*: fabulist grec (secolul al VII-lea–secolul al VI-lea î.H.), personaj aproape legendar, despre care se spunea c-ar fi fost urât, găngav și cocoșat. Textul culegerii de fabule, redactate în proză grecească, este atribuit unui călugăr grec din secolul al XIV-lea, Planudiu.

puțini le-a plăcut fiertura de buruieni, fiind cu toții iubitori de chisăliță vinicerie. Din ei se trage Ovidiu Nasone¹.

Altora li se făceau urechile-atâta de mari, că dintr-una-și făceau pieptar, nădragi și vestă; cu cealaltă se-nfășurau ca-ntr-o glugă. Altora li se lungea trupul. Din aceștia s-au născut uriașii și din uriași e scoborător Pantagruel.

Primul dintre ei a fost Halbrod, dintr-al cărui îndepărtat neam se trage Sarabrod,

din care se trage Faribrod,

din care se trage Hurtălău, care era mare mâncău de ciorbă și care-a domnit pe vremea potopului;

el l-a zămislit pe Nemrod,

acesta pe Atlas, care ținea cu umerii cerul să nu cadă,

Atlas pe Goliat,

Goliat pe Erix, născocitorul scamatoriilor;

lui Erix i-au urmat Tițiu,

Erion,

Polifem,

Cacea, din care s-a născut Etion, cea dintâi ființă care s-a-mbolnăvit de vărsat, pentru că nu și-a vărsat în gură vin rece și de

la gheață vara;

din Etion a ieșit șiragul care-ncepe cu

Encelad

și urmează cu Ceu,

Tifoe,

Aloe,

Oteu,

Egeon,

Briareu, cel cu-o sută de mâini,

Porfiriu,

Adamastor,

Anteu,

¹ *Ovidiu Nasone*: Publius Ovidius Naso (43 î.H.–17 d.H.), poet latin celebru, autor al *Metamorfozelor*, al *Tristiilor*, al *Artei iubirii*.

Agaton,
Porus, cu care s-a războit Alexandru cel Mare,
Arantas,
Gabbara, care-a născocit cel dintâi băutul cu hurta,
Goliat al doilea,
Ofot, care-avea nas să sugă din oală,
Artaheu,
Oromedon,
Gemagog, care-a născocit pantofii cu vârful ascuțit și-mbârligat,
Sisif,
Titanii, din care s-a tras
Hercule,
Enac,
Braț-de-fier, cel învins de Olivier, tovarășul lui Roland,
Morgan, primul din lume care și-a pierdut ochelarii la zaruri,
Sfarmă-tot,
din care e coborâtor Fier-ager,
părintele lui Hapă-muscă, întâiul care-a afumat limbile de bou,
căci înainte lumea le pune la sare,
tatăl lui Papă-brazdă, din care s-au tras, unul după altul,
Lasă-mă-să-te-las,
Târâie-brâu,
Rumegă-fân,
Arde-fier,
Fluieră-vânt,
Galeot, care-a născocit clondirele,
Mirlingău,
Galafră,
Butucea,
Roboastru,
Sortibrant,
Brusant, care l-a zămislit pe
Haclabac, din care s-a tras
Grandgousier, părintele

lui Gargantua, care l-a zămislit pe nobilul Pantagruel, stăpânul meu.

Înțeleg prea-bine că voi, citind aceste rânduri, sunteți cuprinși de îndoială. Vă-ntrebați cum e cu puțință ca lucrurile să stea așa, dat fiind că lumea – în afară de Noe¹ și de cele șapte persoane care se aflau cu el în arcă, și printre care zisul Hurtălău nu se afla – a pierit la potop.

Ați băgat bine de seamă și aveți, fără-ndoială, dreptate: dar răspunsul meu are să vă mulțumească; de nu, înseamnă că sunt eu strâmt la minte. Și pentru că eu nu existam pe vremea-aceea, încât nu prea vă pot lămuri mai pe larg, am să mă sprijin pe autoritatea erudiților filologi, interpreți ai sfintelor scrieri ebraice, inși care ne spun că, într-adevăr, Hurtălău nu se afla în arca lui Noe (n-ar fi putut să-ncapă fiindcă era prea mare), dar că se-așezase călare deasupra, cu un picior de-o parte, cu altul de cealaltă, cum stau copiii pe căluții de lemn sau ca trâmbițașul din Berna, care stătea călare pe un tun.

Astfel, împreună cu Dumnezeu, el a scăpat arca de primejdie, căci o-ndemna din pulpe și-o întorcea încotro îi era voia, cum ar fi făcut cu cârma unei corăbii. Cei care se aflau înuntru, oameni recunoscători, îi trimiteau mâncare pe săturate, printr-un burlan.

Acum ați înțeles? Atunci beți o dușcă fără apă! Dacă nu credeți, cu-atât mai rău pentru voi, că eu nici atât!

CAPITOLUL AL DOILEA

DESPRE NAȘTEREA PREA-TEMUTULUI PANTAGRUEL

Povestea spune că Gargantua, cam pe la al patru sute optzeci și patruilea an al vieții sale, a zămislit – împreună cu soața lui, Badebec,

¹ Noe: personaj biblic, despre care se spune că a înfruntat potopul într-o corabie și că a descoperit vița de vie.

fiică a regelui Amauroților¹ din Utopia², un fecior de toată frumusețea și atât de gras și de nemaipomenit de greu, încât mamă-sii din facere i s-a tras sfârșitul. Pentru a vă da mai bine seama și pentru a pricepe tâlcul numelui pe care i l-au dat la botez, trebuie să știți că-n vremea când a văzut el lumina acestei lumi, băntuia în Africa o cumplită secetă; de treizeșisase de luni, trei săptămâni, patru zile, treișpe ore și ceva pe deasupra, nu mai picase picătură de ploaie. Pământul crăpase de-atâta uscăciune, ierburile se ofiliseră, râurile secaseră, fântânile se uscaseră, iar bieții pești, lipsiți de elementul lor natural, rățăceau pe uscat, țipând și tânguindu-se de-a mai mare mila; păsările cădeau din văzduh, căci roua pierise, lupii, vulpile, cerbii, mistreții, ogarii, iepurii, nevăstuicile, cățeei-pământului, bursucii și alte dobitoace mureau pe câmp cu gurile căscate. Ce să mai vorbim de oameni! Ajunseseră sărmanii să se-adape cu aghiasma de prin biserici. Umblau toți cu limba scoasă, de-ai fi zis că sunt ogari care-au alergat la vânătoare. Unii se-aruncau în fântâni, alții, ca să stea nițel la umbră, se ciuceau sub burta câte vreunei vaci.

Și, cum vă spuneam, fiindcă într-asemenea vreme i s-au născut feciorul, Gargantua s-a hotărât să-i zică Pantagruel, *panta* însemnând în grecește „totul”, iar *gruel*, pe limba agarenilor talmăcindu-se „însetat”, ceea ce se dovedi mai târziu a fi fost și o profeție, arătând că Pantagruel va fi mai mare peste însetați. Suntem întăriți în credința asta și prin alte semne ce s-au arătat la nașterea pruncului, căci povestea spune că, mai-nainte ca el să iasă la lumină, s-au ivit din pântecul mumei sale șazeci și opt de catârgii, trăgând fiecare de căpăstru câte-un catâr, cărând sare-n samar, după care s-au înșirat nouă dromadere cocoșate sub povara șuncilor și-a limbilor de bou afumate, șapte cămile deșelate de țări sărați,

¹ *Amauroți*: locuitorii orașului Amaurot, capitala Utopiei, țară imaginară. Numele este împrumutat din *Utopia* (1516), roman politic și social de Thomas Morus (1478–1535). *Amaurot* vine de la un cuvânt grecesc asemănător, care înseamnă „întunecat”, „nedeslușit”, „anevoie de văzut”; vezi *Utopia*.

² *Utopia*: țară imaginară (vezi *Amauroți*). Numele derivă de la un cuvânt grecesc a cărui semnificație este „niciun loc”, așadar, un ținut inexistent.



pe urmă douăşcinci de căruţe cu praz, cu usturoi, cu ceapă şi cu arabagic, fapt ce-a băgat groaza în babele care-o moşeau pe Badebec. Şi-au prins a trăncăni: „Belşug de bucate; o să tragem duşte cătinele, nu cum beau cătanele. E semn bun: aştia-s pintenii vinului”. Şi cum tot cotcodăceau ele, s-a ivit şi pruncul, păros ca un urs, pe care, văzându-l, una din moaşe zise-ndată, căzând la darul profeţiei: „Ăsta o să facă lucruri mari la viaţa lui, că s-a născut cu păr, şi, dacă trăieşte, o să moară de bătrân”.

CAPITOLUL AL TREILEA

DESPRE DOLIUL ŞI ÎNTRISTAREA LUI GARGANTUA LA MOARTEA SOAŢEI LUI, BADEBEC

Naşterea lui Pantagruel n-a zăpăcit pe nimeni mai rău ca pe tată-său, fiindcă bietul om nu ştia cum s-o mai dea ca s-o nimerească: ce să facă el? S-o plângă pe nevastă-sa ori să râdă şi să se veselească de naşterea fiului său?

„Să plâng? îşi zicea Gargantua. Păi să plâng, pentru că am de ce. A murit biată nevastă-mea, care era a mai aşa şi a mai pe dincolo care s-a văzut vreodată pe faţa pământului! N-am s-o mai văd niciodată şi alta ca ea n-am să mai găsesc, cât e lumea de mare. Groaznică pierdere! Cu ce ți-oi fi greşit eu, Doamne Dumnezeule, de mă pedepseşti aşa? Of, Badebec dragă, frumuşica mea, micuţa mea (n-avea decât ca la vreo două-trei sute de ocale, acolo!), puicuţa mea, drăguţa mea, târlicul meu, pantofiorule, în veci nu te-oi mai vedea! De ce n-oi fi murit eu înaintea ta! Şi tu, Pantagruel, sărăcuţul tatii, ai rămas fără mămică ta a bună, fără dulce doica ta! Ah, moarte, moarte, haină ai mai fost şi neîndurătoare foarte, răpindu-mi-o pe-aceea căreia nemurirea i se cuvenea pe drept cuvânt!”

Şi aste vorbe rostind, plângea, iacă, plângea ca o vacă, dar pe dată, aducându-şi aminte de Pantagruel, prindea să râdă ca un viţel.

— Ei, băiețelul tatii, că tare frumos mai ești, boldoșelule, pârțulete! Mulțumesc lui Dumnezeu pentru asemenea mândrețe de copil, vesel tare, voios nevoie-mare și drăgălaș-foc! Ce bine-mi mai pare! Hai să bem ceva! Să dăm naibii tristețea! Ia dă-ncoa' din cel mai bun, spală paharele, pune masa, gonește câinii, ațâță focul, aprinde lampa, închide ușa, suflă-n supă, dă-le ceva la milogii care tot așteaptă și se-nvârt pe-aici, ia-mi rantia asta lungă și ține-mi-o, că vreau să rămân numa-n cămașă, ca să-mi fie mai la-ndemână cu cumetrițele.

Ascultă apoi rugăciunile pe care le spuneau preoții în timp ce se pregăteau s-o ducă pe Badebec la groapă, dar gândurile-i fugeau aiurea: „Doamne, face, oare, să mă-ntristez eu atâta? La urma urmei, nu mai sunt chiar așa de tinerel, am început să-mbătrânesc, vremea-i răcoroasă și s-ar putea să mă-mbolnăvesc de-atâta jale. Pe cinstea mea că e mai bine să bei mai mult și să plângi mai puțin. Nevastă-mea a murit și cu plânsul n-o învii. Ei îi e foarte bine acolo unde e; că e cel puțin în rai, dacă nu și mai dihai. Se roagă lui Dumnezeu pentru noi; e fericită; a scăpat de griji. Și ce, parcă pe noi ne-așteaptă altceva? Dumnezeu să-i ocrotească pe cei vii! Trebuie să mă gândesc să-mi caut alta”.

După ce se cugetă el așa, chemă liota de moașe și le spuse:

— Duceți-vă voi la-nmormântare, că rămân eu să legăn copilul!

De altfel, nici nu prea mi-e bine și mi-e și frică să nu cad la pat.

Luați numa' mai întâi câte-un păhărel și să vedeți ce bine-o să vă fie, pe cuvântul meu!

Drept care, ascultându-l, femeile s-au dus la-nmormântare, iar bietul Gargantua, rămas acasă, a compus pentru Badebec un epitaf de toată frumusețea, ca să i-l sape apoi pe lespede:

Mult-nobila-mi soție Badebec

Muri născând – ea, splendida făptură

Cu chip de diblă spartă de-un zvezec

Și-un trup conform c-un pântec pe măsură.

Rugați-vă la Domnul: El se-ndură

*Ea nepăcătuind cu dinadins.
Muri ea, după ani de viață pură,
În anul chiar și-n ziua când s-a stins.*

CAPITOLUL AL PATRULEA DESPRE COPILĂRIA LUI PANTAGRUEL

Despre mulți oameni ne povestește istoria că s-ar fi născut pe lumea asta în chip nemaipomenit, dar parcă ivirea lui Pantagruel sub soare este cea mai cea din cele mai cele. Și aș zice eu că Hercule chiar, și e nimic pe lângă Pantagruel, pentru că, la urma urmei, ce poate să-nsemne să omori, fiind încă sugaci în leagăn, două stârpituri de șerpi, pe lângă minunile pe care le făcea Pantagruel, și el tot prunc de țâță și tot în leagăn, și pe care o să vi le povestesc îndată. Mai întâi că la un singur supt sugea laptele de la patru mii șase sute de vaci. Iar ca să-i facă o crăticioară de fiert terciul și alte papare câte le capătă copiii de mâncare, fu nevoie să dea mână de ajutor toți căldărarii din Saumur (orașul din Anjou), din Villedieu (cel aflat în Normandia), din Bramont (așezarea din Lorena), în sfârșit, de prin toate ținuturile. Până la urmă, văzând că nu-i dau de rost din ciocănit, îi scobiră un ditamai jgheab într-o coșgogea piatră, care troacă se mai află și astăzi la Bourges, lângă palat. Dar nu știu cum s-a-ntâmplat că tot vârându-și buzele-n ea, Pantagruel trase ceva mai târișor cu dinții, care-i crescuseră și se-ntăriseră de-a mai mare dragul, și-i rupse vasului o bucată din ghizd, după cum se poate vedea. Într-altă zi, tocmai când era la prânzișor, când sugea adică la una din doicile lui (o vacă mare și blajină), îl apucă, așa, dintr-o dată, un necaz mare și-ncepu s-o mănânce pe doică de-a binelea. Mai întâi ugerul și jumătate din burtă, cu foiosul și cu amândoi răunchii, și-ar fi mestecat-o pe de-a-ntregul dacă biata vacă n-ar fi mugit cât putea, de parca era în gura lupului, și n-ar fi adunat lumea, care i-a luat lui Pantagruel bucățica de la gură.





*Pantagruelica prezicere
sigură, adevărată și fără greș
pentru anul veșnic*

*de curând întocmită
spre folosul și luarea-aminte a oamenilor zăpăciți
și năuci din fire*

de

Magistrul

ALCOFRIBAS

paharnicul zisului Pantagruel



CĂTRE CITITORUL BINEVOITOR

Ținând seama că nesfârșite înșelăciuni sunt săvârșite din pricina unei mulțimi de preziceri făcute la un pahar de vin, v-am întocmit aici tuturor cea mai sigură și mai adevărată din câte s-au fost văzut, după cum, folosind-o, veți avea dovada.

Voind așadar să satur curiozitatea tuturor bunilor tovarăși de benchetuiia, am reticluit toate hărțile cerești, am socotit pătrarele lunii, am descâlcit tot ceea ce au cugetat astrofilii, hipernefelisții, anemofilicii, uranopeții și ombroforii și am dezbătut despre toate cu Emedocle¹, care vă roagă să-l aveți în vedere. De un lucru însă vă vestesc: dacă nu credeți totul, atunci îmi jucați un renghi, pentru care, aici ori în altă parte, veți fi aspru pedepsiți.

Drept care, scobiți-vă-n nas, princhideilor, iar voi, năuci bătrâni, puneți-vă ochelarii și cumpăniți bine cuvintele mele.

Despre eclipsele acestui an

Anul ăsta au să fie-atâtea eclipse de lună și de soare, încât mă tem (și nu fără teme) că pungile noastre au să sufere de foame, iar simțurile noastre au să pătimească tulburare. O droaie de planete au să umble anapoda. Drept care, anul ăsta, scaunele au să se suie pe mese, frigările pe vătraie și scufele pe pălărie; puricii, în cea mai mare parte, vor fi negri; în post, slănina are să fugă de mazăre; burta

¹ *Emedocle*: filosof și medic din Agrigente (secolul al V-lea î.H.), deosebit de cultivat, având întinse cunoștințe de fizică, de medicină și de filozofie, fapt pentru care trecea drept cunoscător al tainelor magiei.

va merge înainte; fundul are să se-așeze primul, adesea veți chema norocul și n-are să vină; dobitoacele vor glăsui mai peste tot.

Despre bolile acestui an

Anul ăsta orbii n-au să vază decât foarte puțin, surzii n-au s-auză decât foarte prost, mușii n-au să vorbească deloc, bogaților are să le meargă ceva mai bine decât săracilor, iar sănătoșilor mai bine decât bolnavilor. Mulți boi, porci, boboci, pui, berbeci și claponi au să moară, dar între maimuțe și cămile n-are să fie atâta prăpăd. Bătrânețea n-are să aibă leac anul ăsta din pricina anilor trecuți. Cei cu boală de piept au să aibă-un junghi în coaste. Cei cu pântecariță au să iasă des. Boala de ochi are să fie dăunătoare vederii. Și-are să se răspândească, peste tot aproape, o molimă cumplită și de temut, primejdioasă, grea, înspăimântătoare și neplăcută, care va prăpădi toată lumea, încât mulți n-au să mai știe pe unde să scoată cămașa. Tremur de frică numai când mă gândesc: pentru că vă spun, are să fie epidemică și se numește *lipsa de bani*.

Au să fie mari încăierări între pisici și șoareci, între câini și iepuri, între șoimi și canari, între călugări și ouă.

Despre fructe și roade crescând din pământ

Văd, datorită calculelor, că anul ăsta are să fie rodnic și îmbelșugat cu de toate pentru cei care-au să aibă cu ce. Orzul are să le facă mare bine cailor; n-o să mai fie mai multă slănină decât porci. Cât despre grâne, vinuri, poame și zarzavaturi, niciodată n-ați văzut atâta câtime, dacă rugăciunile săracilor au să fie-auzite.

Despre starea oamenilor

Cea mai mare nebunie din lume este să crezi că există astre pentru regi, pentru papi și pentru mari seniori, mai degrabă decât pentru

săraci și pentru oropsiți. Fiind așadar sigur că astrelor le pasă de regi tot atât de puțin cât le pasă de golani, și de bogați cât de pârlțiți, las pe seama altor țicniți de prezicători să vorbească despre regi și bogați, iar eu am să cuvânteț despre oamenii de rând.

*Despre cele patru anotimpuri
și mai întâi despre primăvară*

Tot anul ăsta n-are să fie decât o singură lună, și încă nici asta n-are să fie nouă. Dar nu vreau să spun prin asta că nu arată pământului și pământenilor scădere sau sporire de lumină, după cum se va apropia sau se va îndepărta de soare. Pentru ce, oare? Pentru că, deoarece ș.a.m.d. Și nu vă mai rugați lui Dumnezeu pentru ea să n-o mai mănânce lupii, fiindcă anul ăsta n-au să se-atingă de ea, vă spun eu.

Despre vară

Vara nu știu ce vânt va sufla; știu însă că ar trebui să fie cald și să bată zefirul.

Bine-ar fi să fii vesel și să bei de la gheață, cu toate că unii spun că nu există alt lucru mai nepotrivit pentru sete. Cred și eu. De aceea, „cui pe cui se scoate”.

Despre toamnă

Toamna au să se culeagă viile, înainte sau după, pentru mine-i tot una, dac-o s-avem băutură din belșug. De-acu-nainte nu mai așteptați să vă cadă ceru-n cap ca să vă pice cristeii fripți în gură, pentru că n-o să cadă cât trăiți voi, mă jur pe ce vreți! Cutre, fari-sei și vameși, vânzători de indulgențe, cât și alte asemeni jigodii au să iasă din bârloage. Fiecare să-și ia de suflet pe cine-o vrea. Feriți-vă de oase când mâncați pește! Și de pește să vă ferească Dumnezeu!

Despre iarnă

La iarnă, judecând cu mintea mea a proastă, n-au să fie-n toate mințile cei care-au să-și vândă cojoacele și blănurile ca să-și cumpere lemne. Dacă plouă, nu vă-ntristați: n-are să mai fie praf pe drum.

Stați la căldurică
Feriți-vă de guturai
Beți bine!

Aicea și-așa se isprăvește
PANTAGRUELICA PREZICERE,
SIGURĂ, ADEVĂRATĂ ȘI FĂRĂ GREȘ PENTRU
ANUL VEȘNIC.





CE POȚI FACE, DUPĂ CE AI CITIT CARTEA? IDEI PENTRU O LECTURĂ CREATIVĂ

1. Joc. Umor. Ironie. Uriași. Familie. Imaginație. Disimulare. Îndrăzneală. Nonconformism. Satiră. Grotesc. Cu ce cuvânt (sau cu ce cuvinte) dintre cele enumerate asociezi cartea lui François Rabelais? Motivează-ți alegerea.
2. Fă-ți propria listă cu 10 cuvinte relevante pentru acțiunea sau pentru mesajul romanului *Gargantua și Pantagruel*.
3. Despre *Gargantua și Pantagruel*, scriitorul Cristian Teodorescu¹ afirmă:

„Deși au trecut aproape 500 de ani de când au fost scrise, romanele lui Rabelais își păstrează și vivacitatea, și savoarea ca și cum ar fi opera unui alchimist al literaturii. Culmea e că sunt citite mai ales de copii și recitite de scriitori și de învățați. Copiii se bucură de poveștile celor doi uriași și ale prietenilor lor, scriitorii prind curaj literar de la Rabelais și din când în când mai preiau câte ceva din cărțile lui, iar învățații ne explică dedesubturile culte ale romanelor sale. Ca să te poți bucura într-adevăr de *Gargantua și Pantagruel* îți trebuie oleacă de cultură clasică (...).”

După părerea ta, care sunt atuurile cărții? Dar neajunsurile ei?

4. Scrie trei motive pentru care un adolescent de azi ar citi *Gargantua și Pantagruel*.

* Capitol realizat de coordonatorul colecției.

¹ Cristian Teodorescu, *Gargantua și Pantagruel. Mănincă, bea și fii vesel! Fiindcă nu se știe*, articol publicat în săptămânalul *Cașavencii*, 13 martie 2011.

CUPRINS

<i>Uimitoarea viață a lui Rabelais</i>	5
<i>Viața nemaipomenită a marelui GARGANTUA tatăl lui Pantagruel</i> ..	23
Cuvânt-înainte al scriitorului	25
CAPITOLUL ÎNTÂI	
DESPRE VECHIMEA SPIȚEI LUI GARGANTUA	29
CAPITOLUL AL DOILEA	
CUM A FOST PURTAT GARGANTUA UNȘPE LUNI	
ÎN PÂNTECELE MAMEI SALE	31
CAPITOLUL AL TREILEA	
DESPRE ÎMPREJURAREA ÎN CARE SE NĂSCU GARGANTUA	32
CAPITOLUL AL PATRULEA	
CUM FU DĂDĂCIT, ÎMBRĂCAT ȘI GĂTIT GARGANTUA	
ÎN FRUMOASA LUI PRUNCIE	36
CAPITOLUL AL CINCILEA	
DESPRE MINUNATA COPILĂRIE A LUI GARGANTUA	39
CAPITOLUL AL ȘASELEA	
CUM FU DĂSCĂLIT GARGANTUA DE UN TEOLOG	
SOFIST ȘI CUM FU ÎNVĂȚAT LITERELE LATINEȘTI	43
CAPITOLUL AL ȘAPTELEA	
CUM FU PUS GARGANTUA SUB PRIVEGHEREA	
ALTOR ÎNVĂȚĂTORI MAI DE ISPRAVĂ	45
CAPITOLUL AL OPTULEA	
CUM FU TRIMIS GARGANTUA LA PARIS ȘI DESPRE	
NAMILA DE IAPĂ CARE-L DUSE CĂLARE ȘI,	
PE DEASUPRA, CUM STÂRPI EA TĂUNII DIN BEAUCE ...	47
CAPITOLUL AL NOUĂLEA	
CUM LE FĂCU GARGANTUA CINSTE CU CEVA BĂUTURĂ	
PARIZIENILOR ȘI CUM ȘTERPELI EL CLOPOTELE	
CATEDRALEI NOTRE-DAME	49

CAPITOLUL AL ZECELEA	
CUM A FOST TRIMIS IONICUS ȘPAGA SCURTO, FALA SORBONEI, LA GARGANTUA, CA SĂ CAPETE ÎNDĂRĂȚ CLOPOTELE CELE MARI	51
CAPITOLUL AL UNSPREZECELEA	
MĂREȚUL DISCURS AL MAGISTRULUI ROSTIT DINAINTEA LUI GARGANTUA	52
CAPITOLUL AL DOISPREZECELEA	
CUM ȘI-A CĂRAT TEOLOGUL SOFIST POSTAVUL CĂPĂȚAT ȘI CUM AVU GĂLCEAVĂ CU CEILALȚI MAGIȘTRI SORBONICOLICI	55
CAPITOLUL AL TREISPREZECELEA	
DESPRE FELUL ÎN CARE-ȘI PETRECEA VREMEA, ÎN MARE LENEVEALĂ ȘI FĂRĂ FOLOS, GARGANTUA AL NOSTRU	57
CAPITOLUL AL PAISPREZECELEA	
JOCURILE LUI GARGANTUA	59
CAPITOLUL AL CINCISPREZECELEA	
CUM FU DISCIPLINAT ȘI STRUNIT GARGANTUA DE CĂTRE PONOCRAT, ÎN AȘA FEL, CĂ UN CEAS PE ZI NU MAI PIERDEA	63
CAPITOLUL AL ȘAISPREZECELEA	
CUM ÎȘI PETRECEA GARGANTUA TIMPUL CÂND VREMEA ERA PLOIOASĂ	70
CAPITOLUL AL ȘAPTESPREZECELEA	
CUM IZBUCNI, ÎNTRE BRUTARII DIN LERNÉ ȘI BĂȘTINAȘII DIN ȚINUTUL LUI GARGANTUA, MAREA SFADĂ CE-A PRICINUIT RĂZBOAIE GROZAVE ...	72
CAPITOLUL AL OPTSPREZECELEA	
CUM LOCUITORII DIN LERNÉ, ÎN URMA PORUNCII LUI PICROCOL, REGELE LOR, NĂVĂLIRĂ PE NEPUSĂ-MASĂ ASUPRA CIOBANILOR LUI GARGANTUA	74
CAPITOLUL AL NOUĂSPREZECELEA	
CUM SCĂPĂ UN CĂLUGĂR DIN SEUILLÉ VIA MĂNĂSTIRII DE PRĂPĂDUL DUȘMANULUI	75
CAPITOLUL AL DOUĂZECILEA	
CUM LUĂ PICROCOL CU ASALT ROCHE-CLERMAUD, ȘI PĂREREA DE RĂU ȘI ANEVOINȚA CU CARE GRANDGOUSIER SE HOTĂRÎ SĂ PORNEASCĂ RĂZBOIUL	80
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIUNULEA	
CUPRINSUL SCRISORII TRIMISE DE GRANDGOUSIER LUI GARGANTUA	81

CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIDOILEA CUM FU TRIMIS ULRICH GALLET, SOL AL LUI GRANDGOUSIER, CĂTRE PICROCOL ȘI CUM VORBI ÎN FAȚA ACESTUIA	82
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘITREILEA CUM CĂUTĂ GRANDGOUSIER SĂ FACĂ PACE	84
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIPATRULEA DESPRE OARECARI DREGĂTORI AI LUI PICROCOL ȘI DESPRE SFATURILE PRIPITE CU CARE-L VĂRĂRĂ-N BUCLUC ...	85
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘICINCILEA CUM PĂRĂSI GARGANTUA ORAȘUL PARISULUI, CA SĂ-ȘI APERE ȚARA, ȘI CUM ÎNTÂLNI GIMNAST DUȘMANII ...	87
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIȘASELEA CUM ÎL UCISE GIMNAST, CU ISCUSINȚĂ, PE CĂPITANUL BUTELCUȚĂ, CÂT ȘI PE ALȚI OAMENI DE-AI LUI PICROCOL	89
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIȘAPTELEA CUM A DĂRĂMAT GARGANTUA CASTELUL DE LA VADUL VEDEI ȘI CUM A TRECUT VADUL	92
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIOPTULEA CUM GARGANTUA, PIEPTĂNÂNDU-SE, SCUTURA DIN PĂR GHIULELE	93
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘINOUĂLEA CUM MÂNCĂ GARGANTUA O SALATĂ CU ȘASE PELERINI	94
CAPITOLUL AL TREIZECILEA CUM L-A SĂRBĂTORIT GARGANTUA PE CĂLUGĂR, FRATELE IOAN, ȘI CUM PĂLĂVRĂGIRĂ EI VERZI ȘI USCATE ÎN TIMPUL CINEI	95
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIUNULEA DIN CE PRICINĂ SUNT CĂLUGĂRII OCOLIȚI DE TOATĂ LUMEA	96
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIDOILEA ȘTIINȚA CĂLUGĂRULUI DE-A FACE LEAC DE NESOMN LA OAMENI	97
CAPITOLUL AL TREIZECIȘITREILEA CUM ÎȘI ÎMBĂRBĂTĂ CĂLUGĂRUL TOVARĂȘII ȘI CUM ERA SĂ SE SPÂNZURE DE-UN COPAC	98
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIPATRULEA CUM ISCOADA LUI PICROCOL FU ÎNTÂLNITĂ DE GARGANTUA, CUM ÎL OMORÎ CĂLUGĂRUL PE CĂPITANUL DULUȚĂ ȘI APOI FU PRINS DE DUȘMANI ...	99

CAPITOLUL AL TREIZECIȘICINCILEA CUM SE DESCOTOROSI CĂLUGĂRUL DE STRĂJERII SĂI ȘI CUM FU NIMICIT DETAȘAMENTUL LUI PICROCOL	102
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIȘASELEA CUM ADUSE CĂLUGĂRUL PELERINII CU EL ȘI VORBELE FRUMOASE PE CARE LE-A ROSTIT GRANDGOUSIER ÎN ACEASTĂ ÎMPREJURARE	103
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIȘAPTELEA OMENIA CU CARE SE PURTĂ GRANDGOUSIER FAȚĂ DE PRIZONIERUL FARFARA	105
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIOPTULEA CUM PUSE GRANDGOUSIER DE-ȘI ADUNĂ LEGIUNILE ȘI CUM ÎL OMORÎ FARFARA PE AGURIZEL, APOI FU UCIS LA RÂNDUL LUI, DIN PORUNCA LUI PICROCOL	106
CAPITOLUL AL TREIZECIȘINOUĂLEA CUM ZDROBI GARGANTUA ARMATA ZISULUI PICROCOL	107
CAPITOLUL AL PATRUZECILEA CE FĂCU GARGANTUA DUPĂ BĂTĂLIE ȘI CUVÂNTAREA PE CARE-O ROSTI EL	109
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘIUNULEA CUM AU FOST RĂSPĂLĂȚI DUPĂ BĂTĂLIE ÎNVINGĂTORII GARGANTUIȘTI	110
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘIDOILEA CUM FU CLĂDIT ȘI ÎNZESTRAT LĂCAȘUL THELEMEI	112
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘITREILEA FELUL ÎN CARE TRĂIAU THELEMIȚII ȘI CUM ARĂTA LOCUINȚA LOR	113
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘIPATRULEA ÎN CARE ESTE VORBA DE-O ENIGMĂ PE CARE-O TĂLMĂCEȘTE FRATELE IOAN	115
<i>Uimitoarea viață a lui PANTAGRUEL feciorul uriașului Gargantua</i>	117
Cuvânt-înainte al scriitorului	119
CAPITOLUL ÎNTĂI DESPRE VECHIMEA SPIȚEI MARELUI PANTAGRUEL	123
CAPITOLUL AL DOILEA DESPRE NAȘTEREA PEA-TEMUTULUI PANTAGRUEL	127
CAPITOLUL AL TREILEA DESPRE DOLIUL ȘI ÎNTRISTAREA LUI GARGANTUA LA MOARTEA SOAȚEI LUI, BADEBEC	130

CAPITOLUL AL PATRULEA	
DESPRE COPILĂRIA LUI PANTAGRUEL	132
CAPITOLUL AL CINCILEA	
DESPRE ISPRĂVILE DIN JUNETE ALE NOBILULUI PANTAGRUEL	134
CAPITOLUL AL ȘASELEA	
CUM S-A-NTĂLNIT PANTAGRUEL CU UN STUDENT	
DIN LIMOGES ȘI CUM POCEA ZISUL STUDENT	
LIMBA FRANȚUZEASCĂ	139
CAPITOLUL AL ȘAPTELEA	
CUM A VENIT PANTAGRUEL LA PARIS	141
CAPITOLUL AL OPTULEA	
CUM PANTAGRUEL, AFLÂNDU-SE LA PARIS, PRIMI	
SCRISOARE DE LA PĂRINTELE SĂU, GARGANTUA,	
CĂT ȘI COPIA ACESTEIA	144
CAPITOLUL AL NOUĂLEA	
CUM L-A DESCOPERIT PANTAGRUEL ÎNTR-O BUNĂ	
ZI PE PANURGE, PE CARE L-A IUBIT TOATĂ VIAȚA	146
CAPITOLUL AL ZECELEA	
CUM A SCĂPAT PANURGE DIN ROBIA TURCEASCĂ	151
CAPITOLUL AL UNSPREZECELEA	
DESPRE OBICEIURILE ȘI APUCĂTURILE LUI PANURGE ..	155
CAPITOLUL AL DOISPREZECELEA	
CUM JUDECĂ PANTAGRUEL O PRICINĂ MULT-OBSCURĂ	
ȘI DIFICILĂ, CU ATĂTA DREPTATE ȘI CUMPĂNIRE, ÎNCĂT	
JUDECATA LUI SE RECUNOSCU A FI MINUNATĂ	158
CAPITOLUL AL TREISPREZECELEA	
CUM PLEACĂ PANTAGRUEL DE LA PARIS LA VESTEA	
CĂ DIPSOZII AR FI NĂVĂLIT PRIN ȚINUTURILE	
AMAUROȚILOR	165
CAPITOLUL AL PAISPREZECELEA	
FELUL ÎN CARE PANURGE, CARPALIM, EUSTENE ȘI	
EPISTEMON, TOVARĂȘII LUI PANTAGRUEL, PRĂPĂDIRĂ	
CU MARE DIBĂCIE ȘASE SUTE ȘAIZECI DE CAVALERI ..	167
CAPITOLUL AL CINCISPREZECELEA	
CĂT ERAU DE SUPĂRAȚI PANTAGRUEL ȘI TOVARĂȘII	
LUI CĂ MÂNCAU NUMAI CARNE SĂRATĂ ȘI CUM	
SE DUSE CARPALIM LA VÂNĂTOARE CA SĂ FACĂ	
ROST DE PROSPĂTURĂ	168
CAPITOLUL AL ȘAISPREZECELEA	
CUM ÎNĂLȚĂ PANTAGRUEL UN TROFEU, ÎN CINSTEA	
FAPTEI LOR DE VITEJIE, ȘI PANURGE ALT TROFEU,	

ÎN AMINTIREA IEPURAȘILOR, ȘI CUM FRÂNSE EL UN CIOMAG GROS PESTE DOUĂ PAHARE	172
CAPITOLUL AL ȘAPTESPREZECELEA CUM PANTAGRUEL ÎI ÎNFRÂNSE ÎN CHIP CIUDAT PE DIPSOZI ȘI PE URIAȘI	174
CAPITOLUL AL OPTSPREZECELEA CUM ÎI ÎNVINSE PANTAGRUEL PE CEI TREI SUTE DE URIAȘI ÎNARMAȚI CU LESPEZI DE PIATRĂ ȘI PE CĂPETENIA LOR, VÂRCOLAC	178
CAPITOLUL AL NOUĂSPREZECELEA CUM EPISTEMON, CARE AVEA CAPUL TĂIAT, A FOST ISCUSIT VINDECAT DE PANURGE ȘI DESPRE VEȘTILE DIN PARTEA DRACILOR ȘI A CELOR OSÂNDIȚI DIN CEA LUME	182
CAPITOLUL AL DOUĂZECILEA CUM A PĂTRUNS PANTAGRUEL ÎN ORAȘUL AMAUROȚILOR ȘI CUM L-A ÎNSURAT PANURGE PE REGELE ANARH ȘI L-A FĂCUT VÂNZĂTOR DE SALATĂ VERDE	189
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIUNULEA CUM A ACOPERIT PANTAGRUEL CU LIMBA O ARMATĂ ÎNTREAGĂ ȘI CE-A VĂZUT AUTORUL ÎN GURA ACESTUIA	193
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIDOILEA CUM S-A ÎMBOLNĂVIT PANTAGRUEL, ȘI FELUL ÎN CARE S-A VINDECAT	197
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘITREILEA ÎN CARE AUTORUL ÎȘI CERE IERTARE ȘI ÎNGĂDUINȚĂ DE-A SE ODIHNI PUȚIN, CÂT SĂ-ȘI TRAGĂ ȘI CITITORII SUFLETUL	198
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIPATRULEA ÎN CARE AUTORUL ÎȘI URMEAZĂ POVESTIREA, AMINTINDU-VĂ PILDA CU DIOGENE DIN SINOPE, FILOSOFUL	199
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘICINCILEA CUM A DUS PANTAGRUEL ÎN DIPSODIA O COLONIE DE UTOPIENI	204
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIȘASELEA CUM A FOST PANURGE FĂCUT CASTELAN DE GHIVECI ÎN DIPSODIA ȘI CUM ȘI-A MÂNCAT EL ȘI GRĂUL DE SĂMÂNȚĂ	205

GARGANTUA & PANTAGRUEL	365
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIȘAPTELEA CUM ÎI LAUDĂ PANURGE PE DATORNICI ȘI PE CREDITORI	210
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘIOPTULEA CUM I-A INTRAT LUI PANURGE UN GĂRGĂUNE-N CAP ȘI CUM S-A LIPSIT EL SĂ MAI POARTE NĂDRAGI	213
CAPITOLUL AL DOUĂZECIȘINOUĂLEA CUM ÎL SFĂTUIEȘTE PANTAGRUEL PE PANURGE SĂ-NTREBE O PROROACĂ	215
CAPITOLUL AL TREIZECILEA CUM VORBEȘTE PANURGE CU PROROACA DIN PANZOUST	217
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIUNULEA CUM PANTAGRUEL ȘI PANURGE SE HOTĂRĂSC SĂ MEARGĂ LA ORACOLUL DIVINEI BUTELCI	220
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIDOILEA CUM I-A DAT GARGANTUA LUI PANTAGRUEL ÎNGĂDUINȚA DE A MERGE LA ORACOLUL DIVINEI BUTELCI	222
CAPITOLUL AL TREIZECIȘITREILEA CUM A PORNICIT PANTAGRUEL PE MARE CA S-AJUNGĂ LA ORACOLUL DIVINEI BUTELCI BACBUC	226
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIPATRULEA CUM A CUMPĂRAT PANTAGRUEL MULȚIME DE LUCRURI FRUMOASE ÎN INSULA MEDAMOTHI	229
CAPITOLUL AL TREIZECIȘICINCILEA CUM A PRIMIT PANTAGRUEL SCRISOARE DE LA PĂRINTELE SĂU GARGANTUA ȘI DESPRE FELUL CIUDAT DE-A PRIMI CU MARE IUȚEALĂ VEȘTI DIN ȚĂRI STRĂINE ȘI DEPĂRTATE	231
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIȘASELEA CUM S-A ÎNTĂLNIT PANTAGRUEL CU O CORABIE DE CĂLĂTORI CARE SE-NTORCEAU DIN ȚARA LANTERNIȚILOR	233
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIȘAPTELEA CUM A MERS MAI DEPARTE TOCMEALA DINTRE PANURGE ȘI CURCĂNEL	236
CAPITOLUL AL TREIZECIȘIOPTULEA CUM A VĂZUT PANTAGRUEL PROCURA ȘI DESPRE CIUDATUL FEL DE VIAȚĂ AL PRICINAȘILOR	240

CAPITOLUL AL TREIZECIȘINOUĂLEA CUM TRECUT PANTAGRUEL DE INSULELE TALMEȘ- BALMEȘ ȘI DESPRE CURIOASA MOARTE A LUI NARĂMARE, MÂNCĂTOR DE MORI DE VÂNT	244
CAPITOLUL AL PATRUZECILEA CUM A SCĂPAT PANTAGRUEL DINTR-O GROZAVĂ FURTUNĂ PE MARE	246
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘIUNULEA CUM S-AU PURTAT PANURGE ȘI FRATELE IOAN ÎN TIMPUL FURTUNII	249
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘIDOILEA SFÂRȘITUL FURTUNII	254
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘITREILEA CUM, DUPĂ CE S-A SFÂRȘIT FURTUNA, PANURGE S-A DOVEDIT IARĂȘI TOVARĂȘ VOIOS	256
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘIPATRULEA CUM FRATELE IOAN SPUNE DESPRE PANURGE CĂ I-A FOST FRICĂ FĂRĂ TEMEI	258
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘICINCILEA CUM, DUPĂ FURTUNĂ, PANTAGRUEL A POPOSIT ÎN INSULA MACREONILOR	261
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘIȘASELEA CUM ARATĂ LĂSATUSECULUI ÎNFĂȚIȘAT DE XENOMAN	263
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘIȘAPTELEA CUM A ZĂRIT PANTAGRUEL O GROAZNICĂ BALENĂ APROAPE DE INSULA GROZAVĂ	268
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘIOPTULEA CUM A ACOSTAT PANTAGRUEL ÎN INSULA GROZAVĂ, STRĂVECHEA FEUDĂ A CHIȘTILOR	271
CAPITOLUL AL PATRUZECIȘINOUĂLEA CUM S-AU ÎMPĂCAT PANTAGRUEL ȘI REGINA CHIȘTILOR	275
CAPITOLUL AL CINCIZECILEA CUM POPOSI PANTAGRUEL ÎN INSULA PAPTIFILILOR ..	277
CAPITOLUL AL CINCIZECIȘIUNULEA CUM AUZI PANTAGRUEL ÎN LARGUL MĂRII CUVINTE DEZGHEȚATE	279
CAPITOLUL AL CINCIZECIȘIDOILEA CUM A POPOSIT PANTAGRUEL ÎN ȚINUTUL MESIRELUI GASTER, CEL DINTÂI MAGISTRU-N ARTE DIN LUME ...	282

GARGANTUA & PANTAGRUEL	367
CAPITOLUL AL CINCIZECIȘITREILEA CUM AM TRECUT PRIN FAȚA ÎNSULEI CANEF	294
CAPITOLUL AL CINCIZECIȘIPATRULEA CUM A AJUNS PANTAGRUEL ÎN ÎNSULA SUNĂTOARE ȘI DESPRE ZGOMOTUL PE CARE L-AM AUZIT ACOLO ...	297
CAPITOLUL AL CINCIZECIȘICINCILEA CUM AM DEBARCAT ÎN ÎNSULA FIERĂȚĂILOR ȘI-N ÎNSULA COȚCĂRIEI	304
CAPITOLUL AL CINCIZECIȘIȘASELEA CUM AM TRECUT PE LA GREFĂ, UNDE LOCUIA JAPCAN GHIARELUNGI, ARHIDUCELE MOTANILOR COTOȘMANI	306
CAPITOLUL AL CINZECIȘIȘAPTELEA CUM AJUNSE PANTAGRUEL ÎN ÎNSULA APEDEFȚILOR CU DEGETE LUNGI ȘI MĂINI HRĂPĂREȚE, ȘI CU CE CUMPLITE PĂȚĂNII ȘI DIHĂNII AVU DE-A FACE	315
CAPITOLUL AL CINCIZECIȘIOPTULEA CUM AM AJUNS ÎN ENTELEHIA, REGATUL CHINTESENȚEI	321
CAPITOLUL AL CINCIZECIȘINOUĂLEA CUM NE-AM ÎNDRUMAT SPRE ÎNSULA DRUMURILOR, ÎN CARE DRUMURILE DRUMEȚESC	325
CAPITOLUL AL ȘAIZECILEA CUM AM POPOSIT ÎN ȚARA DE MĂTASE	328
CAPITOLUL AL ȘAIZECIȘIUNULEA CUM AM INTRAT ÎN LANTERNIA	331
CAPITOLUL AL ȘAIZECIȘIDOILEA CUM AM AJUNS LA ORACOLUL DIVINEI BUTELCI	332
CAPITOLUL AL ȘAIZECIȘITREILEA CUM TĂLMĂCEȘTE BACBUC PREOTEASA CUVÂNTUL BUTELCII	340
CĂTRE CITITORUL BINEVOITOR	345
CE POȚI FACE, DUPĂ CE AI CITIT CARTEA? IDEI PENTRU O LECTURĂ CREATIVĂ.....	349